

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

18 Νοεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 180

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4637

Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις στα άρθρα 57, 80, 94, 99, 104Α και 110Α του Ποινικού Κώδικα

1. Η διάταξη του άρθρου 57 παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι ανώτερη: α) από ενενήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται ως μόνη κύρια ποινή ή διαζευκτικά με ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, β) από εκατόν ογδόντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται διαζευκτικά με ποινή στερητικής της ελευθερίας και γ) από τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται αθροιστικά με ποινή στερητικής της ελευθερίας.»

2. Η διάταξη του άρθρου 80 παράγραφος 5 εδάφιο δεύτερο αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε συγκεκριμένο αίτημα μπορεί να υποβληθεί μία μόνο φορά.»

3. Στη διάταξη του άρθρου 94 προστίθεται η εξής νέα παράγραφος 4:

«4. Ποινές στερητικές της ελευθερίας ανώτερες του ενός έτους που επιβάλλονται για κακούργημα ή πλημμέλημα με δόλο το οποίο τέλεσε κρατούμενος κατά τη διάρκεια της αδείας του εκτίονται ολόκληρες μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος.»

4. Η διάταξη του άρθρου 99 παράγραφος 1 εδάφιο δεύτερο αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο χρόνος αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής και αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης που χορηγεί την αναστολή, εάν ο καταδικασθείς είναι παρών, άλλως από την επίδοση της απόφασης.»

5. Στη διάταξη του άρθρου 104Α παράγραφος 1 το εδάφιο β' αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε ημέρα φυλάκισης δεν μπορεί να αντιστοιχεί σε περισσότερες από τρεις ώρες κοινωφελούς εργασίας.»

6. Στη διάταξη του άρθρου 104Α παράγραφος 1 προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια της κοινωφελούς εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ώρες, ούτε να έχει διάρκεια μεγαλύτερη των τριών ετών.»

7. Η διάταξη του άρθρου 110Α παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς πρέπει να έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο. Σε κάθε περίπτωση μπορεί να απολυθεί, αν έχει εκτίσει είκοσι δύο έτη, ακόμη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.»

8. Η διάταξη του άρθρου 110Α παράγραφος 4 εδάφιο τελευταίο αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατόστημα δεκατέσσερα έτη και αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει είκοσι έτη.»

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις στο άρθρο 137Α του Ποινικού Κώδικα

Η διάταξη του άρθρου 137Α αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Υπάλληλος ή στρατιωτικός, στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη, η ανάκριση ή η εξέταση αξιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων ή η εκτέλεση ποινών ή η φύλαξη ή η επιμέλεια κρατουμένων, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη, εάν υποβάλλει σε βασανιστήρια κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων πρόσωπο που βρίσκεται στην εξουσία του με σκοπό: α) να αποσπάσει από αυτό ή από τρίτο πρόσωπο ομολογία, κατάθεση, πληροφορία ή δήλωση ιδίως αποκλήρυξης ή αποδοχής πολιτικής ή άλλης ιδεολογίας, β) να το τιμωρήσει ή γ) να εκφοβίσει αυτό ή τρίτα πρόσωπα. Με την ίδια ποινή τιμωρείται υπάλληλος ή στρατιωτικός, που με εντολή των προϊσταμένων του ή αυτοβούλως σφετερίζεται τέτοια καθήκοντα και τελεί τις πράξεις του προηγούμενου εδαφίου.

Πλημμελειοδικών εισάγει την υπόθεση στο ακροατήριο, με απευθείας κλήση στη συντομότερη δυνατή δικάσιμο.»

δ) Η παράγραφος 7 του άρθρου 97 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο Διοικητής της Αρχής έχει δικαίωμα να ζητήσει από το Δημόσιο, νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών ή από τους φορείς της παραγράφου 1 του άρθρου 83 με υποχρέωση συμμόρφωσης των τελευταίων: α) να παρίστανται κατά την προδικασία και την κύρια διαδικασία για υποστήριξη της κατηγορίας εναντίον του κατηγορουμένου, β) να ασκούν υπό την ιδιότητα του υποστηρίζοντος την κατηγορία όλα τα παρεχόμενα σε αυτούς ένδικα μέσα κατά αποφάσεων ή βουλευμάτων, γ) να ζητούν από τον αρμόδιο Εισαγγελέα υπό την ιδιότητα του υποστηρίζοντος την κατηγορία να ασκήσει τα παρεχόμενα σε αυτόν ένδικα μέσα κατά βουλευμάτων και αποφάσεων, καθώς και την επίσπευση της ποινικής διαδικασίας και την κατά προτίμηση εκδίκαση των υποθέσεων.»

ε) Το στοιχείο «α» της παραγράφου 1 του άρθρου 98 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών ασκεί την εποπτεία εφαρμογής του παρόντος νόμου για όσες ρυθμίσεις σχετίζονται με θέματα ποινικής ευθύνης υπαλλήλων, αν η υπόθεση δεν ανήκει στην αρμοδιότητα των ειδικών Εισαγγελέων των άρθρων 33 έως 36 ΚΠΔ.»

στ) Στο στοιχείο «α» της παραγράφου 4 του άρθρου 100 του ν. 4622/2019 μετά τις λέξεις «έχουν την αρμοδιότητα» και πριν το σημείο στίξης άνω κάτω τελεία προστίθενται οι λέξεις «τηρώντας τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων του ΚΠΔ και των ειδικών νόμων».

ζ) Στην παράγραφο 11 του άρθρου 100 του ν. 4622/2019 προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής: «Οι διατάξεις του ΚΠΔ και συγκεκριμένα των άρθρων 48 και 49 για την αποχή από την ποινική δίωξη με όρους και των άρθρων 301 και 303 για ποινική συνδιαλλαγή και ποινική διαπραγμάτευση εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.»

η) Στο τέλος του εδαφίου α' της παραγράφου 18 του άρθρου 100 του ν. 4622/2019 μετά τις λέξεις «του άρθρου 83 του παρόντος» και πριν την τελεία προστίθενται οι λέξεις «κατ' ανάλογη εφαρμογή του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 36 ΚΠΔ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 10 Διατάραξη ησυχίας

Όλες οι παραβάσεις των προεδρικών διαταγμάτων της παραγράφου 1 περίπτωση α' του άρθρου 12 του ν. 1481/1984 και των αστυνομικών διατάξεων της παραγράφου 3 εδάφιο β' του ίδιου άρθρου τιμωρούνται με φυλάκιση έως πέντε μηνών ή χρηματική ποινή έως εκατόν πενήντα ημερήσιες μονάδες.

Άρθρο 11

1. Η περίπτωση (στ') της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 3086/2002 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου

του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και των Υπαλλήλων του» (Α' 324), αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) παρέχει τις εντολές για την άσκηση αγωγής και κάθε άλλης επιθετικής δικαστικής πράξης ή ενέργειας, καθώς και τις σχετικές με αυτές πληρεξουσιότητες, ενώπιον οποιουδήποτε Δικαστηρίου ή αρχής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής».

2. Μετά το άρθρο 20 του ν. 3086/2002 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και των Υπαλλήλων του» (Α' 324), προστίθεται άρθρο 20Α, ως εξής:

«Άρθρο 20Α

1. Η υποβολή έγκλησης για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, γίνεται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας, στην οποία ανήκει η αρμοδιότητα της προστασίας του βλαβέντος εννόμου αγαθού του Δημοσίου ή από τον νόμιμο αναπληρωτή του και σε περίπτωση περισσότερων συναρμόδιων υπηρεσιών, αρκεί η υποβολή έγκλησης από τον προϊστάμενο μιας από αυτές. Η έγκληση περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή των πραγματικών περιστατικών του αδικήματος, τον δράστη, τις αποδείξεις και την αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου για τη δίωξη του δράστη.

2. Κατά τον ίδιο, όπως και στην προηγούμενη παράγραφο τρόπο, το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει και εκπροσωπείται ως παθόν από την αξιόποινη πράξη στις διαδικασίες των άρθρων 45 παρ. 2, 48, 49, 50, 52, 53 παρ. 2, 301 έως και 304 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ) και 464 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ). Στις περιπτώσεις που οι διαδικασίες αυτές αφορούν κακουργήματα, ο Πρόεδρος του ΝΣΚ, μετά από γραπτό αίτημα της αρμόδιας υπηρεσίας, που υποβάλλεται έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση και συνοδεύεται με όλα τα απαραίτητα έγγραφα, πληροφορίες και άλλα στοιχεία της υπόθεσης, ορίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, μέλος του ΝΣΚ, το οποίο θα παρίσταται ως πληρεξούσιος του Ελληνικού Δημοσίου μαζί με τον προϊστάμενο της υπηρεσίας της παραγράφου 1, που εκπροσωπεί το Ελληνικό Δημόσιο. Στις περιπτώσεις πλημμελημάτων, ο Πρόεδρος προβαίνει στον κατά το προηγούμενο εδάφιο ορισμό μέλους του ΝΣΚ, εάν, κατά την κρίση του, το είδος και η σπουδαιότητα της υπόθεσης, καθιστούν αναγκαίο τον ορισμό αυτόν, καθώς επίσης και όταν ο αρμόδιος εισαγγελέας ή το δικαστήριο έχουν ζητήσει την παράσταση του Ελληνικού Δημοσίου, με συνήγορο. Για την παράσταση του Ελληνικού Δημοσίου προς υποστήριξη της ποινικής κατηγορίας, με πληρεξούσιο μέλος του ΝΣΚ, κατά την προδικασία και την κύρια διαδικασία, υποβάλλεται έγκαιρα προς το ΝΣΚ έγγραφο αίτημα από την κατά την παράγραφο 1 αρμόδια υπηρεσία, στο οποίο περιγράφεται η υλική ζημία ή/και η ηθική βλάβη που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο από την αξιόποινη πράξη και συνοδεύεται με όλα τα απαραίτητα έγγραφα, πληροφορίες και λοιπά στοιχεία της υπόθεσης. Ειδικά για τα αδικήματα που δίδονται μετά από έγκληση, το παραπάνω αίτημα πρέπει συνοδεύεται και από αντίγραφο της έγκλησης του Δημοσίου και τα έγγραφα που υποδεικνύουν τη νόμιμη άσκησή της. Κατά τα λοιπά, για τα μέλη του ΝΣΚ εφαρ-

μόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου σχετικά με τη δικαστική εκπροσώπηση και υπεράσπιση του Ελληνικού Δημοσίου ενώπιον των δικαστηρίων από το ΝΣΚ και, ιδίως, εκείνες των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 20.

3. Στις περιφέρειες πρωτοδικείων, στις οποίες δεν λειτουργούν υπηρεσιακές μονάδες του ΝΣΚ, η ανάθεση των καθηκόντων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να γίνεται σε δικηγόρο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 24 του παρόντος νόμου.

4. Για την υποβολή της έγκλησης, την άσκηση της προσφυγής κατά το άρθρο 52 του ΚΠΔ, τη δήλωση παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας και γενικότερα για τη συμμετοχή του ως διαδίκου ή παθόντος σε κάθε στάδιο και βαθμό της ποινικής διαδικασίας, το Ελληνικό Δημόσιο απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής παράβολου, τέλους, φόρου και οιασδήποτε άλλης οικονομικής επιβάρυνσης. Η αποζημίωση και τα δικαστικά έξοδα που προβλέπονται στα άρθρα 69, 579 και 580 του ΚΠΔ επιβάλλονται σε βάρος του εγκαλέσαντος Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο, μετά την καταβολή τους, έχει δικαίωμα να τα αναζητήσει από τους υπαίτιους υπαλλήλους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την ευθύνη των υπαλλήλων του Δημοσίου.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Προέδρου του ΝΣΚ, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 12

Τροποποιήσεις στα άρθρα 79, 336, 405, 463 του Ποινικού Κώδικα και στον ν. 4251/2014

1) Στη διάταξη του άρθρου 79 ΠΚ η παράγραφος 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Στην απόφαση αναφέρονται ρητά οι λόγοι που δικαιολογούν την κρίση του δικαστηρίου για την επιμέτρηση της ποινής που επέβαλε.»

2) Η διάταξη του άρθρου 336 ΠΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 336
Βιασμός

1. Όποιος με σωματική βία ή με απειλή σοβαρού και άμεσου κινδύνου ζωής ή σωματικής ακεραιότητας εξαναγκάζει άλλον σε επιχείρηση ή ανοχή γενετήσιας πράξης τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

2. Γενετήσια πράξη είναι η συνουσία και οι ίσης βαρύτητας με αυτήν πράξεις.

3. Αν η πράξη της παραγράφου 1 έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού ή είχε ως συνέπεια τον θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών.

4. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1, επιχειρεί γενετήσια πράξη χωρίς τη συναίνεση του παθόντος, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα ετη.»

3) Στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 405 ΠΚ προστίθεται εδάφιο δεύτερο που έχει εξής:

«Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέ-

πονται στο άρθρο 390 παράγραφος 1 εδάφιο β' αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα απαιτείται έγκληση.»

4) Στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80), οι λέξεις «δέκα χιλιάδων (10.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000)».

5) Στην περίπτωση (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80), οι λέξεις «τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «εξήντα χιλιάδων (60.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000)».

6) Στο τέλος του άρθρου 463 ΠΚ προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος εξαιρούνται τα αδικήματα και οι ποινές που προβλέπονται στη περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης κ.λπ. διατάξεις» (Α' 80).»

Άρθρο 13

Τροποποιήσεις στα άρθρα 14, 36, 210, 246, 248, 250, 485, 486 και 511 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1) Κατάργηση της παρ. 4 του άρθρου 14 ΚΠΔ.

Η παρ. 4 του άρθρου 14 ΚΠΔ καταργείται.

2) Η παρ. 1 του άρθρου 246 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Την κύρια ανάκριση την ενεργεί μόνο ο ανακριτής, μετά από γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, η οποία καθορίζει και εξειδικεύει την αξιόποινη πράξη και την ποινική διάταξη που την προβλέπει.»

3) Η παρ. 1 του άρθρου 248 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μόλις ο ανακριτής λάβει την παραγγελία του εισαγγελέα, καλεί τον κατηγορούμενο σε απολογία, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2.»

4) Η παρ. 3 του άρθρου 248 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το κατηγορητήριο, το οποίο συντάσσει ο ανακριτής, περιέχει όλα τα στοιχεία που προβλέπονται στα άρθρα 100 και 273 παρ. 2.»

5) Το άρθρο 250 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 250. - Εξουσία του ανακριτή.

1. Ο ανακριτής έχει το δικαίωμα και οφείλει να επεκτείνει τη δίωξη σε όλους όσοι συμμετείχαν στην ίδια πράξη. Δεν μπορεί όμως να επεκτείνει την ποινική δίωξη και σε άλλη πράξη, έστω και αν είναι συναφής, ούτε έχει δικαίωμα συρρίκνωσης ή διεύρυνσης της ασκηθείσας ποινικής δίωξης.

2. Αν κατά την πορεία της ανάκρισης ανακαλυφθούν και άλλες αξιόποινες πράξεις που διώκονται αυτεπαγγέλτως, ο ανακριτής τις ανακοινώνει στον εισαγγελέα, χωρίς εν τω μεταξύ να εμποδίζεται να ενεργεί τις κατεπείγουσες ανακριτικές πράξεις για τη βεβαίωσή τους. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43.»